

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2025 - 374

Doknr.
968236

Dato
11-03-2025

Folketingets Socialudvalg har d. 14. januar 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 335 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt(SF)

Spørgsmål nr. 335:

"Vil ministeren oplyse, hvordan borgernes personlige frihedsrettigheder sikres overholdelse, når Institut for Menneskerettigheder skriver, at dansk retspraksis viser domstolenes tilbageholdenhed med at inddrage instruktions-, formodnings- og fortolkningsreglerne i dommernes domstolsforhandlinger og domme? Der henvises til, at Europarådets Parlamentariske Forsamlings genanbefaling 2227 "Deinstitutionisering af personer med handicap" af 26. april 2022, ifølge Institut for Menneskerettigheders 2024 parallelrapport til FN's Komite for Rettigheder for Personer med et Handicap, ikke ses at være imødekommet - snarere tværtimod. I Institut for Menneskerettigheders 2024 parallelrapport til FN påpeges kommunernes øgede tendens til - ud fra økonomiske betragtninger - at tilskynde segregation af borgere med mentale handicap ved at begrænse borgerens rettigheder til selv at vælge, hvor borgeren vil bo, uden at borgeren samtykker til flytning fra eget hjem til et specialiseret kommunalt bosted. Institut for Menneskerettigheder skriver i august 2024 i parallelrapporten til FN: "... Ifølge Danmarks rapport til Komitéen er CRPD et element af dansk ret og skal som sådan overholdes af alle myndigheder, der anvender lovens bestemmelser, herunder statslige, regionale og kommunale myndigheder. Dansk retspraksis viser imidlertid en tilbageholdenhed fra domstolenes side med at tage CRPD i betragtning i deres afgørelser."

Svar:

I forhold til den del af spørgsmålet, som omhandler begrænsning af borgere med mentale handicaps ret til selv at vælge, hvor borgeren vil bo, bemærkes, at regeringen ønsker at fremme, at borgerne kan blive boende hjemme. Og kommunerne skal allerede i dag tilbyde boligindretning til den enkelte borger, så borgeren kan blive i eget hjem så længe som muligt.

For borgere med meget specialiserede behov er det dog ikke altid muligt at tilbyde tilstrækkelig hjælp i eget hjem. Derfor er der fortsat behov for botilbud til at sikre de rette rammer, samt den rette pleje og omsorg.

I aftalen om kommunernes økonomi for 2025 har regeringen og KL desuden aftalt, at der skal igangsættes en undersøgelse af barrierer for at give hjælp til borgere i eget hjem frem for at tilbyde et botilbud.

Der kan dog være situationer, hvor en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne kan flyttes uden samtykke. De situationer er reguleret af servicelovens magtanvendelsesregler. Bestemmelserne om flytning uden samtykke fastsætter en række strenge betingelser for, hvornår der kan ske en sådan flytning.

I forbindelse med indførelsen af disse bestemmelser og ved den seneste ændring af magtanvendelsesreglerne pr. 1. juli 2024, hvor visse af bestemmelserne om flytning uden samtykke blev udvidet, er der foretaget en konventionsretlig vurdering.

I forhold til spørgsmålet om sikring af borgernes personlige frihedsrettigheder, kan Social- og Boligministeriet henvise til Justitsministeriets besvarelse af 11. februar 2025 af spørgsmål nr. 337 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg.

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister

Bilag:
Bilag 1: Besvarelse af spørgsmål nr. 337 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg